

ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ І ВИРОЩУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У КАРПАТСЬКОМУ НПП

Мотрук Ю.Б.

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, факультет природничих наук
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, Україна*

Підвищення продуктивності лісових насаджень – основна проблема, якою займаються лісівники впродовж останніх десятиліть.

Враховуючи багатофункціональне значення лісів, з'являється необхідність формування високопродуктивних, біологічно стійких насаджень. У зв'язку з поширенням всихання ялинових лісів у Карпатах, зокрема в Карпатському НПП, виникла потреба розробки сучасної технології створення і вирощування лісових культур.

Технологія створення лісових культур – це система послідовних агротехнічних, лісівничих та організаційних прийомів щодо створення та вирощування культур до змикання крон між рядами з переліком механізмів, засобів виробництва та допоміжних матеріалів.

Склад штучного насадження мусить відповідати конкретному типу лісу, забезпечувати збереження екологічної рівноваги в лісових біогеоценозах, інакше знижується продуктивність, цінність культур, погіршується їх санітарний стан. Тенденція до переважання штучних насаджень над природними в нашій державі нині не спостерігається. Заліснення планово зрубаних ділянок відбувається як природним способом, так і шляхом створення лісових культур, а також часткового доповнення природного поновлення культурами, що дозволяє щорічно збільшувати площі штучно створених лісів на 32-35 тис. га.

Під час проведення досліджень було заліснено 20 лісокультурних ділянок загальною площею 35,6 га. В якості посадкового матеріалу використовувалися сіянці дво-трирічні із розсадника та з-під намету лісу висотою 15-25 см (ясена, модрина, бука, ялиці, явора, ялини). Густота культур коливається від 2-4 тис. шт./га. Якісний агротехнічний догляд за лісовими культурами в перші роки забезпечує нормативну приживлюваність лісових культур. Їх доповнення проводиться лише на окремих ділянках.

Агротехнічні прийоми створення лісових культур визначаються категорією лісокультурної площі, лісорослинними умовами, рельєфом місцевості тощо. До агротехнічних заходів по створенню культур належать обробіток ґрунту, застосування добрив, висівання насіння або садіння сіянців, саджанців і живців, догляд за культурами, доповнення культур та ін. Перший агротехнічний догляд за ґрунтом лісових культур слід проводити весною, до появи бур'янів, а в перший рік – після посадки культур або появи сходів. Подальші догляди повинні проводитися при відростанні бур'янів після попереднього догляду.